Namazda Elleri Kaldırma Risalesi

Raf'ul Yedeyn

İmam Buhari

TERCEME:

HARUN EBU HUSEYİN

بسم الله الرحمن الرحيم

Bize şeyh, imam, allame, hafız, mutgin, selefin takipçisi Zeynuddin Ebul-Fadl Abdurrahim b. el-Huseyn b. el-Iraki ve şeyh, imam, hafız Nuruddin Ali b. Ebi Bekr el-Heysemi o ikisine kıraatle (okumayla), O ikisi şöyle dedi:Bize eş-şeyhatu, es-Salihatu Ummu Muhammed sittul-Arab (Arabin kadini) bintu Muhammed b. Ali b. Ahmed b. Abdulvahid b. el-Buhari bildirdi: O şöyle dedi: Bize dedem es-şeyh Fahruddin b. el-Buhari kiraeten (okumayla), ben hazırken ve rivayet ettiğine icazeten (izinli), haber verdi. O şöyle dedi: Bize Ebu Hafs Umer b. Muhammed b. Ma’mer b. Taberzed ondan simaen (işitmeyle) haber verdi. Bize Ebu Galip Ahmed b. el-Hasen b. el-Benna haber verdi. Bize Ebul-Huseyn Muhammed b. Ahmed b. Hasnun en-Nersi haber verdi. Bize Ebu Nasr Muhammed b. Ahmed b. Musa el-Melahimi haber verdi. Bize Ebu Ishak Muhammed b. Ishak b. Mahmud el-Hazai haber verdi. O şöyle dedi: Bize imam Ebu Abdillah Muhammed b. İsmail b. İbrahim el-Buhari haber verdi. O şöyle dedi:

1. Namazda, rukuya giderken ve rukudan kalkarken elleri kaldırmayı inkar edene, Arap olmayanlara (aceme) durumu anlaşılmaz hale getirene, kendisini ilgilendirmeyeni üstüne alarak, Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)’in, ashabının ve tabiinin yaptıkları ve söyledikleri ve bununla alakalı rivayetler ve yalanda birleşmeleri mümkün olmayan kimselerin birbirlerinden rivayet ettikleri sahih haberlere tabi olan selef alimler olduğu halde, beyinlerine ve kemiklerine kadar işlemiş bidatleri, göğüslerindeki kinleri ve kalplerinin tiksinti ile sıkışması sonucu, kibirlenerek peygamberlerin sünnetine ve onu yaşayan sünnet ehline düşmanlık gösterene, dinde samimi olan acemi bu batıl üzere, çevrelerine toplayarak gururlananlara reddiyedir.

2. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle dedi: “Ümmetimden bir topluluk hak üzere daim olur. Onlara ne terk edenler ne de muhalefet edenler zarar veremezler.” Bu Allah Rasulu sallallahu aleyhi ve sellem‘in sünnetlerinin hepsinde, ölülere hayati vermek için, doğru bir niyet üzere iradeden (istemekten) ve teşvikten sonra, onda bazı taksir (kısaltma-ihmalkarlık) de olsa, insanların üzerine takdir edilerek, Allah Rasulu sallallahu aleyhi ve sellem’de ki en güzel örnek için, onları ayağa kaldırmak için, Allah Rasulu sallallahu aleyhi ve sellem’in fiillerinden kesin kararsız, hatta Allah Rasulu sallallahu aleyhi ve sellem’in emrettiği işi veya nehyettiğinin terkini azmetse bile, bunu yapsa bile, bu ebediyen geçerlidir. Zira Allah azze ve celle kuluna emretmiş ve O’na taatı farz kılmış ve O’na ittibayı vacib kılmıştır.Onların Allah Rasulu sallallahu aleyhi ve sellem’e ittibasını ve taatını kendisine itaat kildi. Güç, kuvvet ve azamet sahibi olan Allah şöyle buyuruyor: ”Rasul size neyi vermişse onu alin. Size neyi de nehyetmişse ondan da skinin."” (Haşr Suresi:7).

3. Allah (azze ve celle) şöyle buyuruyor: ”Kim Rasule itaat ederse muhakkak ki Allah’a itaat etmiştir.”(Nisa Suresi:80)

4. Allah (azze ve celle) şöyle buyuruyor: ”Hayır Rabbine yemin olsun ki onlar aralarında çekiştikleri şeyler hakkında seni hakem tayin edip, sonrada verdiğin hükümden dolayı, içlerinde hiçbir sıkıntı duymadan tam bir teslimiyet göstermedikçe iman etmiş olmazlar. (Nisa Suresi: 65)

5. “Allah’ın emrine muhalefet edenler, başlarına bir belanın gelmesinden yahut acı bir azaba uğramaktan sakınsınlar.” (Nur Suresi: 63)

6. “Allah’ı çokça zikredenler, Allah’ı ve kıyamet gününü arzu edenler, sizin için Allah Rasulunde en güzel örnekler vardır.” (Ahzab Suresi: 21)

7. Allah öyle bir kula rahmet etmiştir ki, o kul Allah Rasulu (sa)’e ittiba için Allah’dan yardım istemiştir. O’nun sözlerini tam olarak anlatmak için (tebliğ için) ve Allahu tealaya nefsinin şerrinden O’na sığınmıştır.

   “Kim benim hidayetime uyarsa, ne sapıtır ne de bedbaht olur.” (Taha Suresi: 123)

   Allahu Teala’nın bu sözü için O’nun hidayetini aralar.

8. Bize İsmail b. Uveys haber verdi. Bana Abdurrahman b. Ebiz-Zinad, Musa b. Ukbe’den, O’da Abdullah b.el-Fadl el-Hasimi’den, O’da Abdurrahman b. Hurmuz el E’rac’ dan, O’da Ubeydullah b. Ebi Rafi’, Ali b. Ebi Talib’den bildirdi. Muhakkak ki Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem) namaz için tekbir getirdiğinde ellerini omuz hizasına kaldırırdı, ruku etmek istediğinde ve kafasını rukudan kaldırdığında ve iki rekattan sonra ayağa kalktığında (birinci teşehhudden) aynısını yapardı.

   (Ahmed musnedinde (717) İbn Huzeyme (1:294) Ebu Davud (744) Tirmizi (3423) İbnu Mace (864) Tahavi: “Şerhi Meanil- Esar”da(3:137) Darekutni (1:287) Beyhaki Suneninde (2:74) ve Ma’rifetis-Sunende (2:414) hepside Ebiz-Zinad tariki ile)

9. Buhari dedi ki: Ve yine Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’in ashabından 17 kişiden rivayet olunmuştur ki; muhakkak ki onlar, rukuya giderlerken ellerini kaldırıyorlardı. Bunlar: Ebu Katade el- Ensari, Ebu Useyd es- Saidi el- Bedri, Muhammed b. Mesleme el-Bedri, Sehl b. Said es- Saidi, Abdullah bin Umer b. el- Hattab, Abdullah b. Abbas b. Abdulmuttalip el-Haşimi, Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem)’in hadimi (hizmetkarı) Enes bin Malik, Ebu Hureyre ed-Devsi, Abdullah bin Amr b. As, Abdullah b. ez- Zubeyr b. el Avvam el-Kureşi, Vail b. Hucr el- Hadrami, Malik b.el-Huveyris, Ebu Musa el-Eşari, Ebu Humeyd es- Saidi, Ali b. Ebi Talib, Ummud- Derda, Allah hepsinden razı olsun.

   [Aynı (rahimehullah) Buhari (rahimehullah)’in bu sözünü ”Umde”de nakletmiştir. (5-272) Ve orada on dokuz kişi zikretmiştir.]

10. Hasen ve Humeyd b. Hilal dedi ki; Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem)’ in ashabı (namazda) ellerini kaldırıyorlardı.

11. Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’ in ashabından hiç kimse bunun dışında olmamıştır. Ve hiçbir ilim ehli katında Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’ in namazda el kaldırmadığı sabit olmamıştır.

12. Yine Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’ in ashabının bir çoğundan biraz önce vakfedilenler rivayet olunmuştur.

13. Ve yine Mekke alimlerinin bir çoğundan, Hicaz, Irak, Şam, Basra, Yemen ve Horasan ehlinden rivayet olunmuştur. Bunlardan bazıları şunlardır: Said b. Cubeyr, A’ta b. Ebi Rabah, Mucahid, El- Kasim b. Muhammed, Salim b. Abdullah b. Umer b. el- Hattab, Umer b. Abdulaziz, En- Numan b. Ebi Ayyas, el-Hasen, İbnu Sirin, Tavus, Mekhul,

Abdullah b. Dinar, Nafi, Ubeydullah b. Umer, el- Hasen b. Muslim, Kays b. Said ve bir çokları.

14. Yine Ummud- Derda'dan ellerini kaldırdığı rivayet olunmuştur.

15. Abdullah b. el- Mubarek ve onun ashabı namazda ellerini kaldırırlardı. Ali b. Hasen, Abdullah b. Usman, Yahya, Buhara ehlinin muhaddisleri, onlardan İsa b. Musa, Ka'b b. Said, Muhammed b. Selam, Abdullah b. Muhammed el- Mesnedi ve burada sayılmayanlar bunlardandır.

16. Abdullah b. ez Zubeyr, Ali b. Abdullah, Yahya b. Main, Ahmed b. Hanbel, Ishak b. İbrahim, bu alimler söylenilen hadisleri Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'den isbat ediyorlar ve hak olarak rivayet ediyorlar. Bu isimler zamanlarının ilim ehli olan alimleridir.

17. Yine Abdullah b. Umer b. el-Hattab`dan rivayet olunmuştur.

18. Ali b. Abdullah bize haber verdi. Bana Sufyan bildirdi. Ez-Zubeyr, Salim b. Abdullah'dan O'da babasindan bana bildirdi. Dediki: Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'i tekbir getirirken, ruku ederken ve rukudan kafasını kaldırırken ellerini kaldırdığını gördüm. Bunu iki secde arasında yapmıyordu.

19. Ali b. Abdullah (zamanının en alimi idi) dedi ki: Zuhri, Salim'den O'da babasından bildirdiğine göre; namazda elleri kaldırmak Müslümanlar üzerine haktir.

20. Bize Musedded bildirdi. Bize Yahya b. Said bildirdi. Bize Abdulhamid b. Ca'fer bildirdi. Bize Muhammed b. Amr bildirdi ve dedi ki: Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem)' in on sahabesinden Ebu Humeyd'e şahitlik ettim. Onlardan biri olan Ebu Katade b. Rabiy şöyle diyordu: "Ben Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in namazını en iyi bileniyim. Dediler ki: Nasıl? Allah'a yemin olsun ki O'na sohbet olarak (arkadaş olarak) ne sen bizden daha öncesin, ne de bizden O'na daha çok tabi olmaktasın? Dedi ki: Bilakis O'nu gözlemledim (seyrettim). Dediler ki: Söyle o zaman. Dedi ki: Namaza durduğun zaman, ruku ettiğinde, rukudan kafasını kaldırdığında ve iki rekattan sonra (birinci teşehhud) ellerini kaldırırdı.

[İbnu Ebi Seybe Musannefinde (1/225) Ebu Davud (730) Tirmizi (304) İbnu Mace (862) Darimi (136300 İbnul-Carud (192-193) Tahavi "Şerhu Meanil-Esar "da (1-195) İbnu Huzeyme (1-297) İbnu Hibban (1865-1867-1876)

21. Buhari rahimehullah dedi ki:Ebu Asim'a, Abdulhamid b. Ca'fer hadisini sordum tanıdı (tasdikledi).

[Ebu Asim Buharinin rahimehullah en büyük şeyhlerinden bir tanesidir,]

22. Bana Abdullah b. Muhammed bildirdi. O'ndan Abdulhamid b. Cafer bize bildirdi.Bize Muhammed b. Amr b. Ata bildirdi. Dedi ki: Ebu Huney'de şahitlik ettim Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in on sahabesinden biri olan Ebu Katade b. Ribiy dedi ki: Ben Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in namazını sizden en iyi bileninizim. Aynini zikretti Hepsi doğru söyledin dediler.

23. Bize Abdullah b. Muhammed haber verdi. Bize Abdulmelik b. Amr bildirdi. Fuleyh b. Süleyman bildirdi. Bana Abbas b. Sehl bildirdi ve dedi ki: Ebu Humeyd, Ebu Useyd, Sehl b. Sa'd ve Muhammed b. Mesleme bir araya geldiler ve Allah Rasulu (sallallahu

aleyhi ve sellem)'in namazını zikrettiler. Ebu Humeyd dedi ki: Ben içinizde Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in namazını en iyi bileninizim. Kalktı, tekbir getirdi ve ellerini kaldırdı, ruku için tekbir getirdiğinde ellerini kaldırdı sonra ruku etti ve ellerini dizlerinin üzerine koydu.

24. Bize Ubeyd b. Yeis bildirdi. Bize Yunus b. Bukeyr bildirdi.Bize İbnu İshak el-Abbas b. Sehl es-Saidi'den haber verdi ve dedi ki: Çarşıda Ebu Katade, Ebu Useyd ve Ebu Humeyd ile birlikte idim ve hepside diyorlardı ki: Ben Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in namazını en iyi bileninizim. Onlardan birisi için dendi ki: Namaz kıl. Tekbir getirdi sonra okudu, sonra tekbir getirdi ve ellerini kaldırdı. Dediler ki: Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in namazına isabet ettin.

25. Bize Ebul-Velid Hisam b. Abdulmelik ve Süleyman b. Harb bildirdi ve dediler ki: Bize Şube, Katede'den, O' da Nasr b. Asım'dan, O'da Malik b. el-Huveyris'den haber verdi dedi ki: Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem) tekbir getirdiğinde, ruku ettiğinde ve rukudan kafasını kaldırdığında ellerini kaldırırdı.

26. Bize Muhammed b. Abdullah b. Havs bildirdi. Bize Abdulvahhab bildirdi. Bize Humeyd, Enes (rahimehullah)'dan bildirdi ve dedi ki: Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem) rukuya giderken ellerini kaldırırdı.

27. Bize İsmail b. Ebu Uveys bildirdi. Bize İbnu Ebiz-Zinad, Musa b. Ukbe'den, O da Abdullah b. Fadl'dan, O'da Abdurrahman b. Hurmuz el- E'rac'dan, O'da Ubeydullah b. Ebi Rafi'den, O da Ali b. Ebi Talib (radiyallahuanhu)'dan bildirdi ve dedi ki: Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem) farz namaz için kalktığı zaman, tekbir getirdiğinde, ruku etmek istediğinde, rukudan kafasını kaldırdığında (rukudan doğrulduğunda) ellerini omuzları hizasına kadar kaldırırdı. Namazında ayakta iken ellerini kaldırmazdı. İki secdeden sonra ayağa kalkarken (birinci teşehhudden sonra) tekbir getirdiğinde ellerini kaldırırdı.

28. Bize Ebu Nuaym el-Fadl b. Dukeyn bildirdi. Bize Kays b. Suleym el Anberiy bildirdi ve dedi ki: Algame b. Vail b. Hucr'u isittim.O şöyle dedi: Bana babam bildirdi ve dedi ki: Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem) ile beraber namaz kildim. Namazını açtığında tekbir getirdi ve ellerini kaldırdı. Rukuya giderken ve rukudan kalkarken yine ellerini kaldırdı.

29. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Ebu Bekr en-Nuhasli, Asim b. Kuleyb'den, O'da babasindan rivayet etti. Ali (radiyallahuanhu) birinci tekbirde ellerini kaldırdı. Başkada yapmadı.

Kuleyb hadisi ellerin kaldırılmasını savunmamasiyla birlikte Ubeydullah hadisi daha sahihtir. Buradaki şahid Ubeydullah hadisidir.

30. İki kişi, bir muhaddisden (hadisçiden) rivayet etseler ve o ikisinden biri dese ki: Onu yaparken gördüm. Diğeri de dese ki: Yaparken görmedim. Onu yaparken gördüm diyen şahid olandır. Yapmadı diyenin sözü ise şahid değildir, çünkü o fiili yaptığını savunmaz.

31. Abdullah b. ez-Zubeyr'in söylediği gibi iki şahid vardır ki o ikisi bir şahsın diğerine onun rızası ile bin dirhem verdiğine şahidlik ederler. Başkaları ise bunun rızasız olduğuna şahidlik ederler. Bu olayda onun rızasıyla verdiğine dair şahidlik eden, o iki

şahidin sözüyle hükmedilir. Bilal (radiyallahuanhu) dedi ki: Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Kabe'de namaz kıldığını gördüm. El-Fadl b. Abbas ise namaz kılmadığını söylemiştir. İnsanlar Bilal'in sözünü aldılar. Çünkü O (radiyallahuanhu) bu olaya şahitlik etmiştir. Kılmadı diyenin sözüne ise iltifat etmediler.

32. Abdurrahman b. Mehdiy dedi ki: Es-Sevri'ye, en-Nuhesli'nin Asim b. Kuleyb'den rivayet ettiği hadisi zikrettim, inkar etti.

33. Bize Abdullah b. Yusuf bildirdi. Bize Malik, İbnu Şihab'dan, O'da babasından bize bildirdi: Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem) namazını açtığında (ihram tekbirinde) ruku için tekbir getirdiğinde, rukudan doğrulduğunda ellerini omuzları hizasına kadar kaldırdı. Bunu secdelerinde yapmazdı.

34. Bize Eyyub b. Süleyman haber verdi.Bize Ebu Bekr b. Ebi Uveys, Suleyman b. Bilal'den, O'da el-Ala'dan bildirdi.O, Salim b. Abdullah'ı işitti. O'nun babası secdeden kalkarken ve kalkmak istediğinde ellerini kaldırırdı.

[(Bunun manası rukudan kalktığında, secdeden değil. İkinci cümlenin manası ise teşehhudden kalktıktan sonradır)]

35. Bize Abdullah b. Salih bildirdi.Bize el-Leys bildirdi.Bana Nafi haber verdi.Abdullah b. Umer namaza başladığında, ruku ettiğinde, rukudan doğrulduğunda ve iki secdeden kalktığında (birinci teşehhudden sonra) tekbir getirir ve ellerini kaldırırdı.

36. Bize el-Humeydi bildirdi.Bize el-Velid b. Muslim bildirdi ve dedi ki: Zeyd b. Vagid'i, Nafi'den bahsederken duydum. İbnu Umer (radiyallahuanhu) bir adamın, ruku ederken ve rukudan sonra ellerini kaldırmadığını görürse onu taşlardı.

37. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Ebu Bekr b. Ayyas, Husayn'dan, O'da Mucahid'den rivayet olunur ki: Muhakkak ki O, İbnu Umer'i birinci tekbirden başka ellerini kaldırdığını görmedi.

İlim ehlinden rivayet olunmuştur ki muhakkakki O, İbnu Umer'den bir şey ezberlememiştir. Ancak İbnu Umer yanılmıştır. Tıpkı birinin namazın bir şeyinde yanıldığı gibi. Aynen Umer (radiyallahuanhu)'nun namazda okumayı unuttuğuna benzer. Yine Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabının namazda bazen ikinci ve üçüncü rekatta selam verip yanıldıkları gibi. İbnu Umer (radiyallahuanhu)'nun namazda ellerini kaldırmayanı taşladığını görmez misin? Nasıl olurda İbnu Umer kendisinden gayrısına emrettiği bir şeyi kendisi terk eder? Muhakkak ki O, Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'i o fiili yaparken görmüştür

38. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Yahya b. Mai'n dedi ki: Ebu Bekr'in, Husayn'dan rivayet ettiği hadisde, muhakkak ki O vehmetmiştir.Onun asli yoktur.

39. Bize Muhammed b. Yusuf bildirdi.Bize Abdule'la b. Mushir bildirdi. Bize Abdullah b. el-A'la b.Zubr bildirdi. Bize Amr b. el-Muhacir bildirdi ve dedi ki: Abdullah b. Amr, benden Umer b. Abdulaziz'in yanına girmek için izin istememi taleb etti. O'nun yanına girmesi için izin istedim. O'nun kardeşini celd eden (sopalayan) dedi ki: Biz bunu, O'nu edeplendirmek için yapıyoruz. Ve biz o zaman delikanlılar idik.O'na izin verilmedi.

[İbnu Abdilber "Temhid" adli eserinde şöyle dedi (9-219): Umer b. Abdulaziz dedi ki: "Biz Medinede namazda ellerini kaldırmayanları edeplendiriyorduk"]

40. Buhari (rh) dedi ki: Zaide (İbnu Kudame es-Sekafi Ebus-Salt el-Kufi) selefi örnek alarak, ehli sünnetten başkasına konuşmazdı.

41. Belh ehlinden murcie olan bir topluluk, Sam'da bulunan Muhammed b. Yusuf'a geldiler. Muhammed onların katından çıkartılmalarını istedi. Ta ki bundan (murcielikten) tevbe etsinler. Onlarda tevbe ettiler ve geri döndüler.

[Muhammed b. Yusuf, Buhari (rahimehullah)'in şeyhlerinden birisidir.]

42. Muhakkak ki biz başka ilim ehlini, hilaf ehlini tövbeye davet ettiklerini gördük. Ya tevbe ederler di, aksi takdirde meclislerinden onları çıkartırlardı.

43. Abdullah b. ez-Zubeyr, Süleyman b. Harb'le Mekke kadısı iken rey ehlini hecr etmesi (mani olması) için konuştu. Süleyman onlara mani oldu. Ta ki Süleyman oradan çıkıncaya kadar hiçbir rey ehli fetva vermeye cesaret edemedi.

[Abdullah ve Süleyman, ikiside Buhari (rahimehullah)' in şeyhlerindendir.]

44. Bize Muhammed b. İsmail bildirdi. Bize Serik, Leys'den, O'da Ata' dan bildirdi. Dedi ki: İbnu Abbas'i, İbnuz-Zubeyr'i, Ebu Said'i ve Cabir'i namazı açtıklarında (iftitah tekbirinde) ve ruku ettiklerinde ellerini kaldırırken gördüm.

45. Bize Muhammed b. es-Salt bildirdi. Bize Ebu Sihab Abdurabbihi Muhammed b. İshak'dan, O'da Abdurrahman el- Erac'dan oda Ebu Hureyre'den bildirdi. Muhakkak ki O, tekbir getirdiğinde (iftitah tekbirinde) ruku ettiğinde ve rukudan doğrulduğunda ellerini kaldırırdı.

46. Bize Musedded bildirdi. Bize Abdulvahid b. Ziyad, Asim b. el-Ehval'dan bildirdi. Dedi ki: Enes b. Malik (radiyallahuanhu)'yu namazını acarken tekbir esnasında, her ruku ettiğinde ve rukudan doğrulduğunda ellerini kaldırırken gördüm.

47. Bize Musedded bildirdi. Bize Huseym, Ebu Hamza'dan bildirdi ve dedi ki: İbnu Abbas'i tekbir getirdiğinde (iftitah tekbiri) ve rukudan doğrulduğunda ellerini kaldırırken gördüm.

48. Bize Süleyman b. Harb bildirdi. Bize Yezid b. İbrahim, Kays b. Sa'd'dan, O'da Ata'dan bildirdi: Dedi ki: Ebu Hureyre (radiyallahuanhu) ile birlikte namaz kildim. İftitah tekbirinde ve ruku ettiğinde ellerini kaldırıyordu.

49. Bize Musedded bildirdi. Bize Halid bildirdi. Bize Husayn, Amr b. Murra'dan bildirdi. Dedi ki: Hadramevt mescidine girdim. Alkame b. Vail babasından konuşuyordu. Dedi ki: Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) rukudan önce ve sonra ellerini kaldırıyordu.

50. Bize Hattab b. Usman, İsmail'den, O'da Abdurabbihi b. Süleyman b. Umeyr'den bildirdi. Dedi ki: Ummud-Derda'yi namaz kılarken gördüm. Namazda ellerini omuzları hizasına kadar kaldırıyordu.

51. Bize Muhammed b. Mukatil bildirdi. Bize Abdullah b. el-Mubarek bildirdi. Bize İsmail haber verdi. Bana Abdurabbihi b. Süleyman b. Umeyr bildirdi. Dedi ki: Ummud-Derda'yi namazda, iftitah tekbirinde ve ruku ettiğinde ellerini omuzları hizasına kadar kaldırırken gördüm. "Semiallahulimenhamideh" dediğinde ellerini kaldırdı ve "Rabbenavelekelhamd" dedi.

52. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabının bazı kadınları; onlar namazda ellerini kaldırdıklarında bunlardan çok daha iyi biliyorlardı.

53. Bize İshak b. İbrahim el-Hanzali bildirdi. Bize Muhammed b. Fudayl, Asim b. Kuleyb'den, O'da Muharib b. Desar'dan bildirdi. Dedi ki: İbnu Umer'i rukuda ellerini kaldırırken gördüm. O'na bunu sordum. Dedi ki: Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) iki rekattan kalktığında (birinci teşehhudden sonra) tekbir getirdi ve ellerini kaldırdı.

54. Bize Muslim b. Ibrahim bildirdi. Bize Su'be bildirdi. Bize Asim b. Kuleyb, babasından, O'da Vail b. Hucr el-Hadrami (rahimehullah)'dan bildirdi. Muhakkak ki O, Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem) ile beraber namaz kildi. Tekbir getirdiğinde ve ruku etmek istediğinde ellerini kaldırırdı.

55. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Umer b.el-Hattab, Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den;

56. Cabir b. Abdullah, Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den;

57. Ebu Hureyre, Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den;

58. Ubeyd b. Umeyr, babasindan , O'da Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den;

59. İbnu Abbas, Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den;

60. Ebu Musa, Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den rivayet olunur ki Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), ruku ederken ve rukudan doğrulurken ellerini kaldırırdı.

61. Buhari (rahimehullah) dedi ki:Anlayan icin zikrettiklerimiz yeterlidir insaallahu teala.

[Buhari (rahimehullah) sanki burada başka hadislere de işaret etmektedir. Namazda elleri kaldırma hakkındaki rivayetlerde 26 sahabe ismi zikredilmiştir.]

62. Bize Muhammed b. Mukatil bildirdi.Bize Abdullah, İbnu Cureyc'den (okuyarak) bildirdi. Dedi ki: O, Tavus'un, namazda elleri kaldırma hakkında sorulduğunu işitti. Dedi ki: Abdullah'ı, Abdullah'ı ve Abdullah'ı ellerini kaldırırken gördüm. Abdullah b. Umer, Abdullah b. Abbas ve Abdullah b. ez-Zubeyr. Taus dedi ki: Birinci tekbirde eller, diğer tekbirlere nazaran daha yükseğe kaldırılır. A'ta'ya dedim ki: Birinci tekbirde eller diğer tekbirlere nazaran daha yükseğe kaldırılır; bu söz size ulaştı mi (bildirildi mi)? Dedi ki: Hayır.

63. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Mucahid'in, İbnu Umer'in ellerini kaldırmadığı hadisi tahakkuk etse bile; Taus, Salim, Nafi', Muharib b. Dessar, İbnuz-Zubeyr hadislerinde O'nu ellerini kaldırırken görmeleri daha evladır. Çünkü İbnu Umer'in Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'den hadisi, ehli ilmin, Mekke, Medine, Yemen ve Irak ehlinin "ellerini kaldirdi" rivayetine muhalefet etmez.

64. Hatta Museddid bana bildirdi ve dedi ki: Bize Yezid b. Zurey', Said'den, O'da Katade'den, O'da el-Hasen'den bildirdi ve dedi ki:Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabı ruku ettiklerinde ve rukudan doğrulduklarında, ellerini sanki bir pervane gibi kaldırıyorlardı.

65. Bize Musa b. İsmail bildirdi. Bize Ebu Hilal, Humeyd b. Hilal'den bildirdi.Dedi ki:Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabı namaz kılarlarken, elleri kulaklarının önünde sanki bir pervane gibi olurdu.

66. Buhari (rahimehullah) dedi ki: El-Hasen ve Humeyd b. Hilal, Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabından hiçbirini bundan istisna etmediler.

67. Bize Muhammed b. Mukatil bildirdi. Bize Abdullah haber verdi. Bize Zaide b. Kudame haber verdi. Bize Asim b. Kuleyb el-Curmi bildirdi.Vail b. Hucr O'na haber verdi. Dedi ki: Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem) in nasıl namaz kıldığına bakacağım, dedim. Dedi ki: O'nu (sallallahu aleyhi ve sellem) izledim. Kalktı, tekbir getirdiğinde, ruku etmek istediğinde ve rukudan doğrulduğunda ellerini kaldırdı. Bir müddet sonra onlara reddiye vermek için geri geldim. Hacimli ve cussseli elbiselerinin altından elleri hareket ediyordu.

68. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Vail, Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabından, O'nunla namaz kılan hiç kimseyi, O'nun ellerini kaldırmadığını müstesna kılmadı.

[Yani Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) ile beraber namaz kılan her sahabe, O'nun (sallallahu aleyhi ve sellem) namazda ellerini kaldırdığını haber vermiştir]

69. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Sufyan'dan, O'da Asim b. Kuleyb'den, O'da Abdurrahman b. el-Esved'den, O'da Algame'den rivayet olunur ki: O şöyle dedi: İbnu Mesud dedi ki: Size Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in namazını kılayım mi? Namaz kildi ve bir kereden başka ellerini kaldırmadı.

[Nesai (2-195). Ebu Davud (748).Tirmizi (1-220)]

70. Ahmed b. Hanbel, Yahya b. Adem'den dedi ki: Abdullah b. İdris'in Asim'dan, O'nunda Kuleyb'den kitabına baktım. Orada "sonra tekrar dönmedi" ibaresi yoktu.

71. Bu en sahih olanıdır. Çünkü kitab, ilim ehli katında daha çok korunmuştur. Çünkü bir adam, belki birşeyle konuşur, sonra kitaba döner, o konuştuğu kitabda olduğu gibidir.

72. Bize el-Hasen b. er-Rabi bildirdi. Bize İbnu İdris, Asim b. Kuleyb'den, O'da Abdurrahman b. el-Esved'den bildirdi. Bize Alkame bildirdi. Abdullah (radiyallahuanhu) dedi ki: Bize Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem) namazı öğretti. Namaz için kalktı, tekbir getirdi ve ellerini kaldırdı. Sonra ruku etti ve ellerini üst üste iki dizinin arasına koydu. Bu olay Sad'e bildirildi ve dedi ki: Kardeşim doğru söyledi. Biz bunu İslamın başında yapardık. Sonra bununla emrolunduk.

73. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Bu nazar ehli katında Abdullah b. Mesud hadisinden mahfuzdur.

74. Bize el-Humeydi bildirdi.Bize Sufyan, Yezid b. Ebu Ziyad'dan bildirdi. İşte burada İbnu Ebi Leyla'dan , O'da el-Bera'dan bildirdi.Muhakkak ki Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) tekbir getirdiğinde ellerini kaldırıyordu.

Sufyan dedi ki: Şeyh tekbir getirdiğinde ona öğretin ki: "Sonra dönmedi" [Ve dedi ki: Sonra dönmedi.]

[Yezid b. Ebu Ziyad'in elleri kaldırmada söylediği "sonra dönmedi" sozu sahih değildir. (Ahmed b. Amr el- Bezzar'in sözü.) İbnu Abdilber'de zayıfladı ve dedi ki:

”Namazda birinci tekbirden başka ellerini kaldırmadı” sözünü kim söylerse bu, ehli hadisin cemisinin katında hatadır. [(“Temhid”(9-220)]]

75. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Ve yine el-Hafiz, Yezid b. Ebu Ziyad’dan onu, eskiden işitenlerden es-Sevri, Şube ve Zuheyr’in “sonra dönmedi” ibaresinin olmadığını rivayet etmiştir.

76. Bize Muhammed b. Yusuf bildirdi. Bize Sufyan Yezid b. Ebi Ziyad’dan , O’da İbnu Ebi Leyla’dan, O’da el-Berau (rahimehullah)’dan bildirdi. Dedi ki: Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) tekbir getirdiğinde ellerini omuzları hizasına kadar kaldırırdı.

77. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Veki’, İbnu Ebi Leyla’dan , O’da kardeşi İsa ve el-Hakem b. Uteybe’den, O’da İbnu Ebi Leyla’dan, O’da el-Berau (ra)’dan rivayet etti. Dedi ki: Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’i iftitah tekbirinden başka ellerini kaldırdığını görmedim.

78. Buhari (rahimehullah) dedi ki: İbnu Ebi Leyla bunu hıfzından rivayet etmiştir. Ancak kim ki İbnu Ebi Leyla’nin kitabından (yazdiklarindan) konuşursa (bildirirse) muhakkak ki o, İbnu Ebi Leyla’dan, O’da Yezid’den bildirdi. Ve hadis Yezid’in telkin etmesine (talimat-emir) döner. Ve korunmuş olan ise (sahih olan); es-Sevri’nin, Şu’be’nin ve İbnu Uyeyne’nin eskiden O’ndan rivayet ettikleridir.

[Ebu Davud 77 numaralı hadisi kitabında rivayet etmiş ve (752) “Bu hadis sahih değildir” demiştir.]

79. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Ancak Veki’nin, el-E’mes’den, O’nunda el-Museyyib b. Rafi’den, O’nunda Temim b. Tarafe’den, O’nunda Temim b. Tarafe’den, O’nunda Cabir b. Semure hadisi ile bazı bilmeyenlerin ihticac edip dedikleri gibi: Biz namazlarımızda ellerimizi kaldırıyor olduğumuz halde yanımıza Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) geldi ve dedi ki: “Sizlere ne oluyordu ellerinizi inatçı atin kuyruğu gibi kaldırıyor görüyorum. Namazda sakin olun.”

Bu yapılanlar teşehhudde idi, kıyamda değil. Bazıları bazılarına selam veriyorlardı. Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) teşehhudde elleri kaldırmayı nehyetti (yasakladı). İlimden nasibi olmayanların yaptığı gibi; bunun benzer rivayetlerle ihticac edilmez. Bu bilinendir, meşhurdur ve onda ihtilaf yoktur.

[Muslim (1-322) Ebu Avane (2-85) Muhaddislerin çoğunluğu bu hadisi “Selam ve Teşehhud Babları’nda rivayet etmişlerdir.]

80. Onların dedikleri gibi olsaydı, birinci tekbirde ve bayram namazının tekbirlerinde elleri kaldırmak nehyedilmiş olurdu. Çünkü o, hiç bir el kaldırmayı istisna etmemiştir. Ebu Nuaym’in, Misar’dan, O’nunda Ubeydullah b. el-Kibdiyye hadisi onu beyan ediyor. O şöyle dedi: Cabir b. Semura’yi şöyle derken işittim: Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’in arkasında namaz kıldığımızda şöyle derdik: Esselamu Aleykum, Esselamu Aleykum. Mısmar eliyle işaret etti. Bunun üzerine Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) dedi ki: “Bunlara ne oluyor da elleriyle, inatçı atin kuyruğu gibi işaret ediyorlar. Onlardan birinin elini baldırına koyup, sonra kardeşine sağından ve solundan selam vermesi yeterlidir.

81. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Bir kişi Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)’in demediğini tevil etmesin veya yalanlar uydurmaktan sakinsin. Allahu Azze ve Celle

şöyle buyuruyor: ”O’nun emrine muhalefet edenler elim bir azabın veya bir fitnenin isabet etmesinden sakınsınlar.’(Nur Suresi: 63)

82. Bize Muhammed b. Yusuf bildirdi.Bize Sufyan Abdulmelik’den bildirdi. O şöyle dedi: Said b. Cubeyr’e namazda elleri kaldırma meselesini sordum. Dedi ki: O öyle bir şeydir ki; onunla namazını güzelleştirirsin.

83. Bize Muhammed haber verdi. Bize Abdurrezzak haber verdi. Bize İbnu Cureyc haber verdi. Bana Nafi haber verdi. İbnu Umer (radiyallahuanhu) iftitah tekbirinde, ruku ettiğinde, “Semiallahulimenhamideh” deyip rukudan doğrulduğunda ve dimdik olduğunda ellerini kaldırırdı. Nafi’ye dedim ki: İbnu Umer, birinciyi diğerlerinden daha yüksek mi kaldırırdı? Dedi ki: Hayır.

84. Ebu Abdullah dedi ki: Ehli nazar katında, bizim idrak ettiğimiz, Hicaz, Irak ehlinden ki onlardan olan Abdullah b. ez Zubeyr, Ali b. Abdullah b. Cafer, Yahya b. Main, Ahmed b. Hanbel ve Ishak b. Raheveyh, -bunlar zamanlarının ilim ehlidir,- bizim bildiğimiz onlardan hiç birinin katında ne Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)‘in ne de ashabının ellerini kaldırmadıkları sabit olmamıştır.

85. Bize Muhammed b. Mukatil bildirdi. Bize Abdullah bildirdi. Bize Hisam, el-Hasen’den , O’da İbnu Sirin’den haber verdi. O ikisi diyorlardı ki: Sizden biriniz namaza başladığında, iftitah tekbirinde ve rukudan doğrulduğunda ellerini kaldırsın. İbnu Sirin diyordu ki: Elleri kaldırmak namazın tamamındandır.

86. Bize Ebu Nuaym bildirdi. Bize Suayb, ez-Zuhri’den O’da Salim b. Abdullah’dan bildirdi. Abdullah b. Umer dedi ki: Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’i namazını iftitah tekbiriyle açtığında, ”Allahu Ekber” derken ellerini omuzları hizasına kadar kaldırırken gördüm. Ruku için tekbir getirdiğinde, “Semiallahulimen hamideh’ dediğinde yine aynini yaptı ve “Rabbenavelekelhamd” dedi. Secde ederken ve secdeden doğrulurken bunu yapmadı.

87. Buhari (rahimehullah) dedi ki: İbnul-Mubarek namazda ellerini kaldırırdı. Ki O, bildiğimiz kadarıyla zamanının en büyük alimiydi. Velev ki o kişi selefden bihaber olsa bile; Rasule, Sahabeye ve Tabiine uyması bakımından İbnu-Mubarekle iktifa ederdi. Bilmeyenin sözüyle bunu isbata çalışmasından bu, daha evla olurdu. Ne acaibtir ki onlardan birinin, “ İbnu Umer, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) zamanında küçüktü” demesi. Muhakkak ki Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) İbnu Umer (radiyallahuanhu)’nun doğruluğuna şahitlik etmiştir.

88. Bize Yahya b. Süleyman bildirdi. Bize İbnu Vehb, Yunus’dan, O’da İbnu Şihab’dan, O’da Salim b. Abdullah’dan, O’da babasindan, O’da Hafsa’dan bildirdi: Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) dedi ki: ”Muhakkak ki İbnu Umer salih bir adamdır.”

89. Bize Ali b. Abdullah bildirdi. Bize Sufyan bildirdi. Ve dedi ki: Amr dedi ki: İbnu Umer (radiyallahuanhu) şöyle dedi: Umer (radiyallahuanhu)’nun Müslüman olduğunu hatırlıyorum (Müşrikler) dediler ki: Umer dinini terketti, Umer dinini terketti. El –Asi b. Vail geldi ve dedi ki: Umer dinini terketti, Umer dinini terketti. Benim O’nun komşusu olduğumu unuttu. Ve O’nu terkettiler.

90. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Said b. el- Museyyid dedi ki: Birisi için O’nun cennet ehli olduğuna dair şahidlik edecek olsam, İbnu Umer (radiyallahuanhu) için şahidlik ederdim.

91. Cabir b. Abdullah dedi ki: Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'e en çok ittiba eden ve O'nun yoluna en çok bağlı olan İbnu Umer'den başkası değildir.

92. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Bilmeyenler, Vail b. Hucr'un Yemen krallarının oğullarından olduğunu söyleyip O'nu karaladılar. O Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'e geldi. Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) O'na ikram etti, O'na toprak parçası verdi ve O'nunla birlikte Muaviye b. Ebi Suftan (radiyallahuanhu)'yu gönderdi.

93. Bize Hafs b. Umer bildirdi.Bize Cami' b. Matar, Alkame b. Vail'den, O'da babasından bildirdi. Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) O'na Hadramevt'de toprak parçası verdi.

94. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Vail kıssası ilim ehli katında meşhurdur. O'nun isinde Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) bir şey zikretmedi. Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'e birkaç defa gitmesiyle, O'na birşey vermedi.

95. İbnu Mesud'dan, Bera'dan, Cabir'den ve Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den; birşey sabit olsa bile bilmeyenlerin illeti (noksanlık-hastalık) olurdu. Onlar diyorlar ki: Reislerimizin bunu almadıkları Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den sabit olduğunda, bu alınmış değildir. Hadisi, ancak görüşlerine çare olarak göstermek maksadıyla ziyadeleştiriyorlar.

96. Veki' dedi ki: Kim ki hadisi geldiği gibi taleb ederse O, sünnet sahibidir. Kim de hevasını güçlendirmek için taleb ederse O'da bidat sahibidir.

97. Yani bir insan, kendisine hadis sabit olduğunda, görüşünü Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in hadisi doğrultusunda kullanmalıdır. Sahih olmayan illetler (kusurlar-hastalıklar) ileri sürülmez. [hevasını kuvvetlendirmek için.]

98. Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den şöyle zikredildi: "Sizden birinizin hevası, benim getirdiğime tabi olmadıkça iman etmiş olmaz."

99. Ve dedi ki: Ma'mer şöyle dedi: İlim ehli en iyi bilenlerin birincisi ve birincisidirler, bunlar ise; en iyi bilenlerin katında sonuncusu ve sonuncusudurlar.

100. İbnul-Mubarek (rahimehullah) şöyle dedi: En-Numan b. Sabit'in (Ebu Hanife) yanında namaz kılıyordum ve ellerimi kaldırdım. Bunun üzerine dedi ki: Uçacağından korkmadın mı? Dedim ki: Birincide uçmazsam ikincide uçmam. Veki' dedi ki: Allah İbnul-Mubarek'e rahmet etsin. Hazır cevapçı birisi idi. Başkası tereddüde düştü. Bu görmeyenlerin haddi aşmada mücadele etmelerine benzer.

101. Bize Abdullah b. Salih bildirdi. Bana el-Leys bildirdi. Bana Yunus, İbnu Şihab'dan bildirdi. Bana Salim b. Abdullah haber verdi. Abdullah yani İbnu Umer şöyle dedi: Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) namaza kalktığında ellerini omuzları hizasına kadar kaldırırken gördüm. Sonra tekbir getirdi ve rukudan doğrulduğunda da aynini yapıyor ve "Semiallahulimenhamideh" diyordu. Secdelerden doğrulduğunda kaldirmiyordu.

102. Bize Ebun-Numan bildirdi. Bize Abdulvahhab b. Ziyad es-Seybani bildirdi. Bize Muharib b. Disar bildirdi. Dedi ki: Abdullah b. Umer'i namazini açtığında, tekbir getirdiğini ellerini kaldırdığını gördüm. Ruku etmek istediğinde ve rukudan doğrulduğunda ellerini kaldırdı.

103. Bize el-Ayyas b. el-Velid bildirdi. Bize Abdule'la bildirdi. Bize Ubeydullah, Nafi'den, O'da İbnu Umer'den bildirdi. İbnu Umer tekbir getirdiğinde ellerini kaldırdı. Ruku ettiğinde ellerini kaldırdı. "Semiallahulimenhamideh" dediğinde ellerini kaldirdi.İbnu Umer bunu Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'e isnad ediyordu.

104. Bize Ibrahim b. el-Munzir bildirdi. Bize Ma'mer bildirdi. Bize İbrahim b. Tahman Ebuz-Zubeyr bildirdi. O şöyle dedi: İbnu Umer'i namaza kalktığında (iftitah tekbirinde) ellerini kulaklarını gecinceye kadar kaldırdığını gördüm. Rukudan başını kaldırdığında dosdoğru dikildi ve aynini yaptı.

105. Bize Abdullah b.Salih bildirdi. Bize el-Leys bildirdi. Bana Nafi' bildirdi. Abdullah [İbnu Umer] namaza yöneldiğinde (iftitah tekbirinde) ellerini kaldırdı. Ruku ettiğinde, rukudan doğrulduğunda, iki secdeden kalktığında (birinci teşehhudden sonra) tekbir getirdi ve ellerini kaldırdı.

106. Bize Mus'ab b. İsmail bildirdi. Bize Hammad b. Seleme Eyyub'dan, O'da Nafi'den, O'da İbnu Umer'den bildirdi. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) tekbir getirdiğinde, ruku ettiğinde ve rukudan doğrulduğunda ellerini kaldırdı.

107. Bize Mus'ab b. İsmail bildirdi. Bize Hammad b. Seleme bildirdi. Bize Katade, Nasr b. Asim'dan, O'da Malik b. el-Huveyris'den haber verdi. Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) namaza girdiğinde (iftitah tekbirinde) kulağının bir bölümüne kadar ellerini kaldırdı. Ruku ettiğinde ve rukudan doğrulduğunda aynini yaptı.

108. Bize Mahmud bildirdi. [Dedi ki: Bize el-Buhari bildirdi] İbnu Uleyye dedi ki: Bize Halid haber verdi. Ebu Kilabe ruku ettiğinde ve rukudan doğrulduğunda ellerini kaldırırdı. Secde ettiğinde, dizleriyle başladı. Kalktığında ellerine dayanırdı. Birinci rekatta mutmain olur, sonra kalkardı. Ve Malik b. el-Huveyris'den zikrolundu.

109. Bize Abdullah b. Muhammed haber verdi. Bize Ebu A'mir haber verdi. Bize İbrahim b. Tahman, Ebuz-Zubeyr'den, O'da Tavus'dan bildirdi. İbnu Abbas namaza kalktığında ellerini, kulaklarını galebe çalıncaya (en ucuna) kadar kaldırdı. Rukudan kalktığında dimdik doğruldu ve bunun aynini yaptı.

110. Bize Muhammed b. Mukatil bildirdi. Bize Abdullah haber verdi. Bize İsmail haber verdi. Bana Salih b. Keysan, Abdurrahman el-E'rac'dan, O'da Ebu Hureyre'den bildirdi. O şöyle dedi: Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) tekbir getirip namazını açtığında ve ruku ettiğinde ellerini omuzları hizasına kadar kaldırırdı.

111. Bize İsmail bildirdi. Bize Salih, Nafi'den bildirdi. Abdullah b. Umer, namaza başladığında ve rukudan doğrulduğunda ellerini omuzları hizasına kadar kaldırdı.

112. Bize Muhammed b. Mukatil bildirdi. Bize Abdullah haber verdi Bize Ebu Aclan haber verdi ve dedi ki: En-Nu'man b. Ayyas'i şöyle derken işittim: Her şeyin bir zineti-süsü vardır. Namazın süsü ise; tekbir getirdiğinde (iftitah tekbirinde) ruku ettiğinde ve rukudan doğrulduğunda ellerini kaldırmandır.

113. Bize Muhammed b. Mukatil bildirdi. Bize Abdullah haber verdi. Bize el-Evzai' haber verdi. Bana Hassan b. Atiyye, el-Kasim b. el-Muheymera'dan bildirdi. O şöyle dedi: Elleri kaldırmak tekbir içindir. Dedi ki: Onu eğilerek selam verdiğimizde rivayet etti.

114. Bize Muhammed b. Mukatil, Abdullah'dan bildirdi. Bize Serik Leys'den, O'da A'ta'dan haber verdi. O şöyle dedi: Cabir b. Abdullah'i, Ebu Said el-Hudri'yi, İbnu

Abbas'i ve İbnuz-Zubeyr'i namazlarını açtıklarında (iftitah tekbirinde), ruku ettiklerinde ve rukudan doğrulduklarında ellerini kaldırırlarken gördüm.

115. Bize Muhammed b. Mukatil bildirdi. Bize Abdullah haber verdi. Bize Ikrime b. Ammar bildirdi. O şöyle dedi: Salim b. Abdullah'i, Kasim b. Muhammed'i, A'ta'yi ve Mekhul'u namazda ruku ettiklerinde ve doğrulduklarında ellerini kaldırırlarken gördüm.

116. Cabir, Leys'den, O'da A'ta ve Mucahid'den dedi ki: O ikisi (A'ta ve Mucahid) namazda ellerini kaldırıyorlardı. Nafi' ve Tavus'da aynini yaparlardı.

117. Leys'den, O'nunda İbnu Umer'den; Said b. Cubeyr, Tavus ve O'nun ashabı ruku ettiklerinde ellerini kaldırıyorlardı.

118. Bize Musab b. İsmail bildirdi. Bize Abdulvahid [İbnu Ziyad] bildirdi. Bize A'sim bildirdi ve dedi ki: Enes b.Malik'i, namazı açtığında, tekbir getirirken ve her ruku ettiğinde ve rukudan doğrulduğunda ellerini kaldırırken gördüm.

119. Bize Halife b. Hayyat bildirdi. Bize Yezid b. Ruzey' bildirdi. Bize Said, Katade'den bildirdi. Nasr b. Asim, Malik b. el-Huveyris'den onlara bildirdi. O şöyle dedi: Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'i ruku ettiğinde ve rukudan doğrulduğunda ellerini kulaklarının bir bölümünü kaplayıncaya kadar kaldırdığını gördüm.

120. Abdurrahman b. Mehdiy, er-Rabi' b. Sabih'den, O şöyle dedi: Muhammed'i, el-Hasen'i, Ebu Nedrate'yi, el-Kasim b. Muhammed'i, A'ta'yi, Tavus'u, Mucahid'i, el-Hasen b. Muslim'i, Nafi' ve İbnu Ebi Necih'i namazı açtıklarında (iftitah tekbirinde) ve rukudan doğrulduklarında ellerini kaldırırlarken gördüm.

121. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Bunlar Mekke, Medine, Yemen ve Irak ehlidirler. El kaldırma üzerine ittifak etmişlerdir.

122. Veki, er-Rabi'den, O şöyle dedi: El-Hasen'i, Mucahid'i, Ata'yi, Tavus'u, Kays b. Sa'd'i ve el-Hasen b. Muslim'i ruku ettiklerinde ve secde ettiklerinde ellerini kaldırırlarken gördüm.

123. Abdurrahman b. Mehdiy dedi ki: Bu sünnettendir.

124. Umer b. Yunus dedi ki: Bize Ikrime b. Ammar bildirdi. O şöyle dedi: El-Kasim'i, Tavus'u, Mekhul'u, Abdullah b. Dinar'i ve Salim'i, onlardan birini namaza yöneldiklerinde (iftitah tekbirinde) ruku ve secdelerde ellerini kaldırırlarken gördüm.

125. Veki, el-E'mes'den, O'da İbrahim'den şöyle dedi: O'na Vail b. Umer hadisi zikredildi; "Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) ruku ve secde ettiğinde ellerini kaldırırdı. "İbrahim dedi ki: Belki de O'nun yaptığı bir kere idi.

126. "O'nun yaptığı bir kereydi" sözü O'ndan bir zandır. Bununla birlikte Vail, Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'i ve ashabını birden fazla ellerini kaldırdıklarını gördüğünü zikretmiştir.

127. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Zaide onu beyan etti ve dedi ki: Bize A'sim bildirdi. Bize babam bildirdi. Vail b. Hucr O'na haber verdi ve dedi ki: Dedim ki: Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in nasıl namaz kıldığına bakacağım. "Tekbir getirdi ve ellerini kaldırdı" (ruku ettiğinde ellerini kaldırdı.) Rukudan doğrulduğunda yine

ellerini kaldırdı. Sonra onların yanına bundan başka soğuk bir zamanda geldim. İnsanları geniş elbiseleriyle gördüm. Elleri elbiselerinin altından hareket ediyordu.

İşte böyle, Vail hadisinde Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'i ve ashabını birden fazla ellerini kaldırdıklarını beyan etmiştir.

128. Bize Abdullah b. Muhammed bildirdi. Bize İbnu Idris bildirdi O şöyle dedi: Asim b. Kuleyb'i babasından, O; O'nu şöyle derken işitti: Vail b. Hucr'u şöyle derken işittim: Medine'ye geldim ve dedim ki: Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in namazına bakacağım. Namazını açtı, tekbir getirdi ve ellerini kaldırdı. Başını kaldırdığında (rukudan doğrulduğunda) ellerini kaldırdı.

129. Bize İsmail b. Ebi Uveys bildirdi. Bize Malik, Nafi'den bildirdi. Abdullah b. Umer namazını açtığında ve rukudan doğrulduğunda ellerini kaldırdı.

130. Bize Ayyas bildirdi. Bize Abdule'la bildirdi. Bize Humeyd, Enes'den bildirdi. Muhakkak ki O (Enes) rukuda ellerini kaldırıyordu.

131. Bize Adem bildirdi. Bize Şu'be bildirdi. Bize el-Hakem b. Uteybe bildirdi. O şöyle dedi: Tavus'u tekbir getirdiğinde (iftitah tekbirinde) ve rukudan doğrulduğunda ellerini kaldırırken gördüm.

132. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Kim elleri kaldırmanın bid'at olduğunu iddia ederse; Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabına, selefe, onlardan sonrakilere, Hicaz, Medine, Mekke, Irak ehlinin pek çoğuna, Sam, Yemen, Hurasan ehlinin alimlerine ki onlardan olan İbnul-Mubarek, hatta bizim şeyhlerimiz olan Isa b. Musa Ebu Ahmed, Ka'b b. Said, el-Hasen b. Ca'fer ve Muhammed b. Selam gibilerine karşı çıkmıştır. Bu karşı çıkanlar ise ancak rey ehli ki onlardan olan Ali b. el-Hasen, Abdullah b. Usman, Yahya b. Yahya, Sadaka, Ishak ve İbnul-Mubarek'in arkadaşlarının genelidir.

133. Es-Sevri, Veki' ve bazi Kufeliler ellerini kaldırmıyorlardı.

134. Bu konuda bir çok hadis rivayet ettiler. Ellerini kaldıranlara sert davranmadılar. Şayet bu hadisler hak olmasaydı rivayet etmezlerdi. Çünkü Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in su hadisi gereğince hiç kimse Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in söylemediği ve yapmadığı bir şeyi söyleyemez: "Kim benim demediğimi derse, adıma yalanlar uydurursa ateşten yerine hazırlansın."

135. Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabının birinden, O'nun ellerini kaldırmadığı sabit olmamıştır. Elleri kaldırmadan daha sahih senetler yoktur.

[Bilakis sahabeden elleri terketmekle alakalı rivayet edilenler sahih degildir. Bunu Beyhaki "el-Marife" adli eserinde, Ez-Zeylai "Nasbur-Raye" de, el-Hafiz "ed-Diraye"de zikretmislerdir.]

136. Bize Muhammed b. Ebi Bekr el-Megdemi bildirdi. Bize Mu'temir, Ubeydullah b. Umer'den, O'da İbnu Şihab'dan, O'da Salim b. Abdullah'dan, O'da babasından, O'da Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den bildirdi. Muhakkak ki O (sallallahu aleyhi ve sellem), namaza girdiğinde (iftitah tekbirinde), ruku etmek istediğinde ve iki rekattan kalktığında (birinci teşehhudden sonra), hepsinde ellerini kaldırıyordu. O'nu Abdullah'da yapıyordu.

137. Bize Kuteybe bildirdi. Bize Huseym, ez-Zuhri'den, O'da Salim'den, O'da babasından bildirdi. O şöyle dedi: Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) namazı açtığında (iftitah tekbirinde) ruku ettiğinde ve rukudan doğrulduğunda ellerini kaldırıyordu.

138. Bize Abdullah b. Salih bildirdi.Bana el-Leys bildirdi. Bize Akil, İbnu Şihab'dan bildirdi. O şöyle dedi: Bana Salim b. Abdullah bildirdi.Abdullah b. Umer dedi ki: Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) namazı açtığında (iftitah tekbirinde), ruku etmek istediğinde ve rukudan doğrulduktan sonra ellerini, omuzlarını kaplayıncaya kadar kaldırıyordu.

139. Bize Muhammed b. Abdullah b. Havseb bildirdi. Bize Abdulvahhab bildirdi. Bize Ubeydullah, Nafi'den, O'da İbnu Umer'den bildirdi. Muhakkak ki O (İbnu Umer), namaza girdiğinde (iftitah tekbirinde), ruku ettiğinde, "Semiallahulimenhamideh" dediğinde ve iki rekattan kalkınca (birinci teşehhudden sonra) ellerini kaldırıyordu.

Zuhri'den, O'nunda Salim'den, O'nunda Abdullah b. Umer'den, O'nunda Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den aynini zikretti.

140. Veki', el-Umeri'den, O'da Nafi'den, O'da İbnu Umer'den, O'da Nebi (sav)'den ziyade etti ki O (sallallahu aleyhi ve sellem), ruku ve secde ettiğinde de ellerini kaldırıyordu.

141. Buhari (rahimehullah) ded ki: Mahfuz olan Ubeydullah'in, Eyyub'un, Malik'in, İbnu Cureyc'in, el-Leys'in, Hicaz ehlinin bir çoklarının, Irak ehlinin Nafi'den, O'nunda İbnu Umer'den rukuda ve rukudan doğrulduktan sonra elleri kaldırma rivayetidir.

142. El-Umeri'nin, Nafi'den, O'nunda İbnu Umer'den rivayet ettiği hadisi sahih olsa bile birinciye muhalif olmaz. Çünkü bunlar dediler ki: Rukudan doğrulduğunda. Sabit olsaydı ikisinde kullanırdık. Bu bazısının bazısına hilaf ettiği hilafdan değildir. Çünkü bu ziyade fiildedir. Ziyade ise sabit olmuşsa makbuldur.

143. Veki', İbnu Ebi Leyla'dan, O'da Nafi'den, O'da İbnu Umer'den, O'da İbnu Ebi Leyla'dan, O'da el-Hakem'den, O'da Muksim'den, O'da İbnu Abbas'dan, O'da Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den dedi ki: "Yedi yerden başka eller kaldırılmaz: Namazın açılısında, Ka'be'ye yönelindiginde, Safa ve Merve üzerinde, Arafat'ta, Cem' de, İki makamda ve iki cemaratta (taşlama).

[Hadis zayiftir. El-Eseri]

144. Ali b. Mushir ve El-Muharibi, İbnu Ebi Leyla'dan, O'da el-Hakem'den, O'da Muksim'den, O'da İbnu Abbas'dan, O'da Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den dedi.

145. Su'be dedi ki: El-Hakem, Muksim'den dört hadisden başka işitmedi. Bu hadis onlardan değildir.

146. Bu, Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den mahfuz (ezberlenenden) değildir. Çünkü Nafi'nin ashabı buna muhalefet etmiştir. Ve El-Hakem'in Muksim'den olan hadisi mürseldir.

147. Tavus, Ebu Cemura ve A'ta, İbnu Abbas'i rukuda ve rukudan doğrulurken ellerini kaldırdığını rivayet ettiler. İbnu Ebi Leyla'nin "Eller yedi yerde kaldırılır" hadisi sahih olsa bile; Veki' hadisinde "Eller şu yedi yerden başka kaldırılmaz" lafzını demedi.

148. Eller bu yerlerde, rukuda ve rukudan doğrulurken kaldırılır. Hatta bu hadislerin hepsi kullanılır. Bu ise zıt değildir. Bunlar ellerin Ramazan ve kurban bayramlarında kaldırıldığını söylediler. Onların sözlerine göre ise on dört tekbirdir. Bu ise İbnu Ebi Leyla hadisinde yoktur.

149. Bu onların İbnu Ebi Leyla hadisine itimat etmediklerini gösterir. Bazı Kufeli'ler dediler ki: Eller cenaze tekbirinde kaldırılır. O ise dört tekbirdir. Bunun hepsi İbnu Ebi Leyla üzerine ziyadedir.

150. Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den, bir başka açıdan bu yediye benzer yerlerde de ellerini kaldırmıştır.

151. Bize Musa b. İsmail bildirdi. Bize Hammad b. Seleme, Sabit'ten, O'da Enes'den bildirdi. Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) Istisga'da (yağmur namazında) ellerini kaldırırdı.

152. Bize Musedded bildirdi. Bize Ebu Avane, Semak b. Harb'den, O'da Ikrime'den, O'da Aişe'den işittiğini iddia etti. Aişe (radiyallahu anha), Nebi(sallallahu aleyhi ve sellem)'i ellerini kaldırmış dua ederken gördü. O (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle diyordu: "Ben ancak bir beşerim, beni cezalandırma. Mu'minlerden hangi şahsa eziyet etmişsem veya sövmüşsem o konuda beni cezalandırma"

153. Bize Ali bildirdi. Bize Sufyan, Ebuz-Zinad'dan, O'da el-E'rac'dan, O'da Ebu Hureyre'den bildirdi. O şöyle dedi: Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) kıbleye yöneldi, hazırlandı, ellerini kaldırdı ve dedi ki: "Allah'ım Devs'e hidayet ver ve onları getir"

154. Bize Ebun-Nu'man bildirdi. Bize Hammad b. Zeyd bildirdi. Bize es-Savaf, Ebuz-Zubeyr'den, O'da Cabir b. Abdullah'dan bildirdi. Et-Tufeyl b. Amr Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'e dedi ki: Ya Rasulallah! Muhkem bir kaleye ve muhafızların yanına gitmek istermisin? Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) buna razı olmamış, çünkü Allah muhafızlığını Ensar'a ayırmıştı. Tufeyl ve onunla birlikte kavminden bir adam hicret etti. Ve adam hastalandı. Boynuza geldi, küçük demirli okunu aldı, şah damarlarını kesti ve bunun üzerine oldu. Tufeyl O'nu rüyasında gördü ve dedi ki: Allah sana ne yaptı? Dedi ki: Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'e hicretimden dolayı beni bağışladı. (Tufeyl) Dedi ki: Elinin durumu nedir? Dedi ki: Kendi nefsinin ifsat ettiğini biz asla ıslah etmeyeceğiz, denildi. Tufeyl bu olayı Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'e anlattı. O şöyle dedi: "Allah'ım ellerini de bağışla" ve ellerini kaldırdı.

[Edebul-Mufred: 614 ve Muslim: 1\74]

155. Bize Kuteybe bildirdi. Bize Abdulaziz b. Muhammed, Alkame [İbnu Ebi Alkame]'den, O'da annesinden, O'da Aişe'den bildirdi. O şöyle dedi: Bir gece Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) dışarı çıktı. Berira'yi nereye gittiğine bakması için hemen arkasından gönderdim. Baki mezarlığına girdi, oranın en aşağısında durdu sonra ellerini kaldırdı, sonra da oradan ayrıldı. Berira geri dondu ve gördüklerini bana haber verdi. Sabahladığımızda O'na sordum ve dedim ki: Ey Allah'ın Rasulu geceleyin nereye çıktın? Dedi ki: "Baki ehline (mezarlık), onlara dua etmem icin gönderildim.

156. Bize Muslim bildirdi. Bize Şu'be, Abdurabbihi b. Said'den, O'da Muhammed b. İbrahim et-Teymi'den bildirdi. O şöyle dedi: Bana, Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'i gören birisi, O'nun yağ taslarının yanında elleri açık bir şekilde dua ettiğini haber verdi.

157. Bize Yahya b. Musa bildirdi. Bize Abdulhamid bildirdi. Bize İsmail -O İbnul-Mubarektir- İbnu Ebi Muleyke'den, O'da Aişe'den bildirdi. O şöyle dedi: Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'i koltuk altı görünene kadar ellerini kaldırmış Osman (radiyallahuanhu)'ya dua ederken gördüm.

158. Bize Ebu Nuaym bildirdi. El-Fudayl b. Merzuk, Adiy b.Sabit'den, O'da Ebu Hazim'den, O'da Ebu Hureyre'den bildirdi. O şöyle dedi: Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem), seferi uzamış, saçı başı dağınık, toz toprak içerisinde bir adamı zikretti. O adam, Allahu azze ve celleye ellerini acar ve "Ya Rab Ya Rab" diye yalvarmaya başlar. O'nun yediği haram, içtiği haram, giydiği haram, tedarik ettiği haram ve nasıl olsunda ona icabet edilsin.

159. Bize Müslim bildirdi. Bize Abdullah b. Davud, Nuaym b. Hakim'den, O'da Ebu Meryem'den, O'da Ali (radiyallahuanhu)'dan bildirdi. O şöyle dedi: Velid'in hanımını, Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'e gelmiş, kocasının onu dövdüğünden şikayet ederken gördüm. Kadına dedi ki: "Git ve ona de ki: Böyle böyle" Gitti, bir müddet sonra geldi ve dedi ki: O beni dövmeye devam ediyor. Kadına dedi ki: "Git ve ona bunu Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in söylediğini söyle. "Kadın gitti, bir müddet sonra geri geldi ve dedi ki: O beni dövüyor. Bunun uzerine Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) dedi ki: "git ve ona de ki: "Böyle böyle" Kadın dedi ki: O beni dövüyor. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ellerini kaldırdı ve dedi ki: "Allah'ım, Velid'i sana havale ediyorum".

160. Bize Muhammed b. Selam bildirdi. Bize İsmail b.Ca'fer, Humeyd'den, O'da Enes'den bildirdi. O şöyle dedi: Bir sene yağmur yağmadı. Bazı Müslümanlar Cuma günü Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'e (hutbedeyken) ayağa kalktılar ve dediler ki: Ey Allah'ın Rasulu! Yağmur kesildi, toprak kurudu ve hayvanlar helak oldu. Bunun üzerine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ellerini kaldırdı. Gökyüzünde bulut görünmüyordu. Ellerini uzattı hatta ben O'nun koltuk altının beyazını gördüm. Allah azze ve celle'den yağmur talebinde bulunuyordu. Henüz Cuma namazını kılıyorduk ki, öyle bir yağmur yağdı ki, hatta evi mescide yakın olan gençler bile ailesine dönmekte zorlandılar. Yağmur, haftaya cumaya kadar devam etti. İnsanlar geldi ve Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e dediler ki: Ey Allah'ın Rasulu! Evler yıkıldı ve kafile durduruldu. Bunun üzerine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), çabukça usanan-bıkan Ademoğluna tebessüm etti. Ellerini kaldırdı ve dedi ki: "Allah'ım, üzerimize değil, çevremize" bulut parçalanıp Medine'den ayrıldı. [Nesai: 3: 165-166]

161. Bize Musedded bildirdi. Bize Yahya b. Said, Cafer'den bildirdi. Bana Ebu Usman bildirdi. O şöyle dedi: Bir yerden dönüyorduk. Umer insanlara imamlık yaptı. Rukudan sonra kunut yapıyor, ellerini kaldırıyordu. Hatta O'nun elleri görünüyor ve kol kanatları çıkıyordu.

162. Bize Kubeysa bildirdi. Bize Sufyan, Ebu Ali'den-O Cafer b. Meymun,enmat (deve üzerindeki tahtırevana atılan yumuşak tüy yüzlü, renkli yünden yapılan elbise) satıcısı bildirdi. O şöyle dedi: Ebu Usman'i şöyle derken işittim: Umer (radiyallahuanhu) kunutta ellerini kaldırıyordu.

163. Bize Abdurrahim el-Muharib bildirdi. Bize Zaide, Leys'den O'da Abdurrahman b. el-Esved'den, O'da babasından, O'da Abdullah'dan bildirdi. O (Abdullah), vitrin son rekatında "kulhuvallahuehad"i okurdu. Sonra son rekattan önce ellerini kaldırır ve kunut yapardı.

164. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Bu hadislerin hepsi Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den sahih hadislerdir. Bazısı bazısına muhalefet etmez.Ve onda tezad-zıtlık yoktur. Çünkü çeşitli yerlerdedir.

165. Sabit, Enes'den şöyle dedi: Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'i dua da, istiska'dan (yağmur duası) başka ellerini kaldırdığını görmedim.

166. Enes (radiyallahuanhu) Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den gördüğünü haber verdi. Bu ise tekbirin birincisinde elleri kaldırmaya muhalif değildir.

167. Yine Enes (radiyallahuanhu) Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) 'in tekbir getirdiğinde ve ruku ettiğinde ellerini kaldırdığını zikretmiştir. Ve O'nun "dua da" sözü, kunutta ve namazda elleri kaldırmaya eşittir.

168. Bize Muhammed b. Bessar, Yahya b. Said'den, O'da Humeyd'den, O'da Enes'den bildirdi. Muhakkak ki O, rukuda ellerini kaldırıyordu.

169. Bize Adem b. Ebi Iyas bildirdi. Bize Şube bildirdi.Bize Katede, Nasr b. Asim'dan, O'da Malik b. el-Huveyris'den bildirdi. O şöyle dedi: Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) tekbir getirdiğinde, (iftitah tekbirinde) [ruku ettiğinde], rukudan doğrulduğunda kulakları hizasına kadar ellerini kaldırdı.

170. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) ruku da ve rukudan doğrulduğunda ellerini kaldırıyordu diyen, üzerine ziyade etmedi. Ebu Humeyd, ashabından on kişiden, Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) ellerini iki secdeden kalktığı zaman (birinci teşehhuden sonra) kaldırdığını söyledi. Bunların hepsi sahihtir.Cunku, sadece bir namazı anlatmadılar. Bu namazın kendisinde ihtilaf ettiler. Ancak bazısı bazısına ziyade etmiştir. Ziyade ise, ilim ehlinden makbuldür.

171. Öyle ki, Ebu Bekr b. Ayyas, Husayn'dan, O'da Mucahid'den şöyle dedi: İbnu Umer'i namazında birinci tekbirden başka ellerini kaldırdığını görmedim. Muhakkak ki bunda, Mucahid'e aykırı davranıldı. Veki' dedi ki: Er-Rabi' b. Salih'den dedi ki: Mucahid'i ellerini kaldırırken gördüm.

172. [Abdurrahman b. Mehdi, er-Rabi'den şöyle dedi: Mucahid'i ellerini kaldırırken gördüm.] Ruku ettiğinde ve rukudan doğrulduğunda.

173. Cerir, Leys'den, O'da Mucahid'den dedi ki: Muhakkak ki O (Mucahid), ellerini kaldırıyordu. Bu ilim ehli katında daha çok korunmuştur.

174. Sadaka dedi ki: Mucahid'in, İbnu Umer'den; Muhakkak ki O, ellerini birinci tekbirden başka kaldırmazdı, hadisini rivayet eden, onun arkadaşı sonunda değişti. Er-Rabi'nin ve el-Leysi'nin rivayeti daha evladır. Bununla birlikte Tavus, Salim, Nafi', Ebuz-Zubeyr, Muharib b. Disar ve bunlardan başkaları dediler ki: İbnu Umer'i tekbir getirdiğinde (iftitah tekbirinde) ve ruku ettiğinde ellerini kaldırırken gördük.

175. Mubessir b. Ismail dedi ki: Bize Temmam b. Necih bildirdi. Dedi ki: Umer b. Abdulaziz, Halep kapısı önlerinde konakladı. Bunun üzerine dediler ki: Bizimle birlikte gelinde mu'minlerin emirinin namazını seyretmeye koyulalım. Bize öğle ve ikindi namazlarını kıldırdı. O'nu ruku ettiğinde ellerini kaldırırken gördüm.

176. Bize Muhammed b. Mukatil bildirdi. Bize Abdullah bildirdi. Bize Yunus, ez-Zuhri'den, O'da Salim'den, O'da Abdullah b. Umer'den bildirdi. O şöyle dedi: Allah Rasulu

(sallallahu aleyhi ve sellem)'i namaza kalktığında (iftitah tekbirinde) omuzları hizasına kadar ellerini kaldırırken gördüm. Bunu ruku için tekbir getirdiğinde, rukudan doğrulurken "Semiallahulimenhamideh" dediğinde de yapardı. Bunu secdeler de yapmazdı.

177. Bize Musa b. İsmail bildirdi. Bize Hammad b. Seleme, Yahya b. Ebi Ishak'tan bildirdi. O şöyle dedi: Enes b. Malik (radiyallahuanhu) iki secde arasında ellerini kaldırırken gördüm. Buhari (rahimehullah) dedi ki: Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in hadisi daha evladır.

178. Bize Ali b. Abdullah bildirdi. Bize Sufyan bildirdi. Bize Amr b. Dinar, Salim b. Abdullah'dan bildirdi. O şöyle dedi: Ittiba etmeyi, tabi olmayı daha fazla hakeden, Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sünnetidir.

179. Bize Kuteybe bildirdi. Bize Sufyan, Abdulkerim'den, O'da Mucahid'den bildirdi. O şöyle dedi: Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'den başka hiç kimse yoktur ki; onun sözü alınır da, red de edilir. Ancak Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sözü (bunun dışındadır).

180. Bize Fudeyk b. Suleyman Ebu Isa bildirdi. O şöyle dedi: El-Evzai'ye soru sordum ve dedim ki: Ya Eba Amr! Namazda her tekbirde elleri kaldırmaya ne dersin? Dedi ki: Bu birinci emirdir.

181. El-Evzai'ye imandan soruldu ve ben de bunu istiyordum.Dedi ki: İman, artar ve eksilir. Kim ki iman artmaz ve eksilmez diye iddia ederse, o bid'at ehlidir. Ona karşı uyanık olun.

182. Bize Muhammed b. Arara bildirdi. Bize Cerir b. Hazim bildirdi. O şöyle diyordu: Nafi'yi işittim. O şöyle dedi: İbnu Umer cenazeye tekbir getirdiğinde ellerini kaldırıyordu.

183. Bize Ali b. Abdullah bildirdi. Bize Abdullah b. Idris bildirdi. O şöyle dedi: Ubeydullah'i, Nafi'den, O'nun'da İbnu Umer'den (şöyle dediğini) işittim: Muhakkak ki O (İbnu Umer) cenaze namazının her tekbirinde ellerini kaldırıyordu. Ve ikinci rekattan kalkınca da.

184. Bize Ahmed b. Yunus bildirdi. Bize Zuheyr bildirdi. Bize Yahya b. Said bildirdi. Nafi, O'na haber verdi. Abdullah b. Umer, cenaze namazı kıldığında ellerini kaldırırdı.

185. Bize Ebul-Velid bildirdi.Bize Umer b. Ebi Zaide bildirdi. O şöyle dedi: Kays b. Ebi Hazim'i cenaze namazı kılarken her tekbirde ellerini kaldırdığını gördüm.

186. Bize Muhammed b. Ebi Bekr el-Makdisi bildirdi. Bize Ebu Ma'ser Yusuf el-Berra bildirdi. Bize Musa b. Dehkan bildirdi. O şöyle dedi: Eban b. Usman'i cenaze namazı kılarken dört defa tekbir getirdiğini ve birinci tekbirde ellerini kaldırdığını gördüm.

[Sened de Musa b. Dehkan vardir ki o zayiftir]

187. Bize Ali b. Abdullah ve İbrahim b. el-Munzir bildirdi.O ikisi şöyle dediler: Bize Ma'n b. Isa bildirdi. Bize Ebul-Gusn bildirdi. O şöyle dedi: Nafi b. Cubeyr'i cenaze namazı kılarken her tekbirde ellerini kaldırdığını gördüm. [Senedi hasendir].

188. Bize Muhammed b. el-Musenna bildirdi. Bize el-Velid b. Muslim bildirdi. O şöyle dedi: El-Evzai'yi, Gaylan b. Enes'den (şöyle derken) işittim. O şöyle dedi: Umer b. Abdulaziz'i cenaze namazı kılarken her tekbirde ellerini kaldırırken gördüm.

189. Bize Ali b. Abdullah bildirdi. Bize Zeyd b. Hubab bildirdi.Bize Abdullah b. el-Ala bildirdi. O şöyle dedi: Mekhul'u cenaze namazı kılarken dört tekbir getirdiğini ve her tekbirle birlikte ellerini kaldırırken gördüm.

190. Bize Ali b. Abdullah bildirdi.Bize Ebu Mus'ab Salih b. Ubeyd bildirdi. O şöyle dedi: Vehb b. Munebbih'i cenaze namazı kılarken dört tekbir getirdiğini ve her tekbirle birlikte ellerini kaldırırken gördüm.

191. Bize Ali b. Abdullah bildirdi.Bize Abdurrezzak bildirdi. Bize Ma'mer, ez-Zuhri'den bildirdi. Muhakkak ki O, cenaze namazi kilarken her tekbirde ellerini kaldiriyordu.

192. Veki, Sufyan'dan,O'da Hammad'dan soyle dedi:Ibrahim'e sordum.O soyle dedi: Birinci tekbirde ellerini kaldiriyordu.

[Burada elleri kaldirmadan maksad cenaze namazi disinda ruku ve secdesi olan namazdir.Bunu Muhammed b. el-Hasen es-Seybani, Ibrahim'den duyurarak "Kitabul-Esar"da (19.sayfa)haber verdi.]

193. Muhammed b. Cafer, Hammad'dan, O'da İbrahim'den, O'da Alkame'den, O'da Abdullah'dan: Muhakkak ki Ebu Bekr ve Umer radiyallahuanhum ona muhalefet ettiler.

194. Buhari rahimehullah dedi ki: Es-Sevri hadisi ilim ehli katında daha sahihtir. Bununla birlikte bir başka açıdan Umer'den, O'nun da Nebi sallallahu aleyhi ve sellem 'den ellerini kaldırdığı rivayet olunmuştur.

195. Bize Muhammed b. Yahya bildirdi. Ali şöyle dedi: İstisnasız şeyhlerimizin hepsini namazda ellerini kaldırırlarken gördüm.

[Muhammed b. Yahya, Buhari rahimehullah'in seyhidir]

196. Buhari rahimehullah dedi ki: O'na dedim ki: Sufyan ellerini kaldırıyor muydu? Dedi ki: Evet.

197. Buhari rahimehullah dedi ki: Ahmed b. Hanbel şöyle dedi: Mu'temir'i, Yahya b. Said'i, Abdurrahman'i, Yahya ve İsmail'i ruku ederlerken ve rukudan doğrulduklarında ellerini kaldırırlarken gördüm.

198. Bize Ali b.Abdullah bildirdi. Bize İbnu Ebi Adiy, el-Esas'dan bildirdi. O şöyle dedi: El-Hasen cenaze namazı kılarken her tekbirde ellerini kaldırıyordu.

Bu cüz tamamlanmıştır. Hamd tek olan Allah içindir. Salat ve selam efendimiz Muhammed'e, aline, ashabına ve kıyamete kadar O'na tabi olanların üzerine olsun.

Bu hafız İbnu Hacer el-Asgalani'nin hattından (kaleminden) O'nun nüshasından nakledilmiştir. O şöyle dedi: Ben sonunda tarif ettiğini gördüm. İbnu Hacer ismiyle meşhur olan Ebul-Fadl Ahmed b. Ali Muhammed es-Safii el-Asgalani, kendisi ilavede bulundu. Allah O'na rahmet etsin, amin.